

حسینیم وای حسینیم

(گزیده مدایح و مراثی سالار شهیدان امام حسین علیه السلام)

جلد دوم

در کربلا

با مقدمه

ذاکرا الحسن بن علی بن داود حاج داود علیزاده

پژوهش و تألیف

رحیم نیکبخت

(عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه	نیکبخت، رحیم، ۱۳۵۰
عنوان و نام پدیدآور	حسینیم وای حسینیم: گزیده مدایح و مرثیاتی سالار شهیدان امام حسین (ع) // پژوهش و تألیف رحیم نیکبخت؛ با مقدمه داود علیزاده
مشخصات نشر	تهران: سفیر اردهال، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	ج ۳؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م
فروست	مجموعه تاریخ و ادبیات مرثیه آذربایجان؛ ۴
شابک	۶- ۳۲۶- ۳۱۳- ۶۰۰- ۹۷۸ دوره؛ ۵- ۳۲۳- ۳۱۳- ۶۰۰- ۹۷۸ ج ۱؛ ۲- ۳۲۴- ۳۱۳- ۶۰۰- ۹۷۸ ج ۲؛ ۹- ۳۲۵- ۳۱۳- ۶۰۰- ۹۷۸ ج ۳
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	ج ۲ و ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۴) (فیا)
موضوع	حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴- ۶۱۱ -- مدایح و مناقب
موضوع	مرثیه و مرثیه‌سرای ترکی -- ایران -- قرن ۱۴
موضوع	شعر مذهبی ترکی -- ایران -- قرن ۱۴ -- مجموعه‌ها
کنگره	۱۳۹۴ ۵۱۰۹/۹۰ PIR
رده‌بندی یه	۸۵۱/۰۰۸۳۱
شماره کسب و کاری ملی	۳۹۸۳۲۸۴

حسینیم وای حسینیم

جدوم: در کربلا

مقدمه: ذاکرالحسین است. حاج داود علیزاده

پژوهش و تألیف: نیکبخت

نوبت چاپ: اول ۳۹۲

از مجموعه: تاریخ و ادبیات مرثیه آذربایجان؛ شماره ۴

صفحه آرای و طراحی جلد: واحد آماده‌سازی نشر - اردهال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سفیر اردهال

شمارگان: ۵۵۰ نسخه ♦ شماره نشر: ۴۲۱

بهای دوره ۳ جلدی: ۵۰۰۰۰ ریال

© حق چاپ: ۱۳۹۴، انتشارات سفیر اردهال www.safirardehal.ir

شابک دوره: ۶- ۳۲۶- ۳۱۳- ۶۰۰- ۹۷۸

شابک جلد ۲: ۲- ۳۲۴- ۳۱۳- ۶۰۰- ۹۷۸

نشانی دفتر: تهران، خیابان مفتح، خیابان سمیه، روبه روی بانک ملی ایران، ساختمان ۱۱۸، واحد ۴
تلفن مرکز پخش: ۸۸۳۱۹۳۲۲-۸۸۳۱۹۳۸۹۸ کد پستی: ۱۵۸۱۸-۷۴۷۱۵ email: safirardehal@yahoo.com

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

مقدمه استاد حاج داود عزیزاده.....	۱۷
اشاره.....	۱۹
فصل دهم: امام حسین ^(ع) و قیام کربلا.....	۲۱
محرم آمد و درها تمام سز و ن شد/ ترکیب‌بند تأثیر تبریزی فی مرثیه علیه‌السلام/ میرزا محسن تأثیر تبریزی.....	۲۳
یا حسین غمون اورکدن حشر اول ایست زائل اولماز/ توصیف نهضت امام حسین ^(ع) / مرحوم شعاع تبریزی.....	۳۰
بر یوزینده بو قیامون تا قیامت یا حسین/ توصیف قیام امام حسین ^(ع) / مرحوم حسین معصومی.....	۳۴
گفت شاهی که چنین غلغله‌ی ماتم از اوست/ تضمین نزل مدی شیرازی در مصیبت امام حسین ^(ع) / کریم آقا صافی تبریزی.....	۳۸
مه ذره‌ای ز مهر جمال حسین ماست/ توصیف امام حسین ^(ع) / مرحوم پدیده تبریزی.....	۴۱
ای شه جود و در احسان حسین/ شهادت‌نامه امام حسین ^(ع) / سروده میلانی.....	۴۳
کربلا غم بسترونده بیر نچه پیکر یاتوب/ توصیف کربلا/ مرحوم محمود پدیده تبریزی.....	۴۷
اتندوم حسین مزارینی چوخ ایللر آرزو/ زیارت قبر امام حسین ^(ع) و وقایع کربلا/ حاج رضا صراف تبریزی.....	۴۹

- دیوانه‌ی حسینم درمانه حاجتیم وار/ توصیفی عاشقانه از کربلا/ تاج الشعرا
 یحوی اردبیلی ۵۱
- فصل یازدهم: احوالات وداع امام حسین^(ع) ۵۵
- عزت حسینه شأن و شرافت حسین ده دور/ احوالات وداع/ مرحوم انور
 اردبیلی ۵۷
- صبر ایله فراقده باجی ایلمه افغان/ احوالات وداع امام حسین^(ع)/ مرحوم
 شعاع تبریزی ۶۶
- گل گذار سن / اده قسمت ائدک دردیمیزی/ احوالات وداع امام حسین^(ع)/
 مرحوم شعاع تبریزی ۷۱
- ای عزیز جان زینب گتم قاراش دور اماندور/ زبان حال حضرت زینب^(س) در
 وداع حضرت ابی عبدالله^(ع) / مرحوم فرقانی (محبی) ۷۴
- فصل دوازدهم: مناجات امام حسین^(ع) قتلگاه ۷۷
- روزی که حسین را نفس باز پسین بو / نیاز رئیس عاشقین/ مرحوم
 سیدرضا حسین سعدی زمان تبریزی ۷۹
- الهی در سر عهدم دمی که عهد به بستم/ راز و نیاز - حضرت امام حسین^(ع) /
 بیخودی سرابی ۸۳
- یارب اوزون نه ایله سن احسان اویاخشیدور/ راز و نیاز حضرت
 ابی عبدالله^(ع) / مرحوم نائب تبریزی ۸۵
- بار الها شاهد اول آخر نمازیمدور منیم/ مناجات امام حسین^(ع) در قتلگاه/
 مرحوم دلریش تبریزی ۹۰
- بو من بو تشنه حنجر الهی/ احوالات قتلگاه امام حسین^(ع) / مرحوم مضطر
 اردبیلی ۹۲

- اول سن بو حاله شاهد آیا حی ذوالجلال / احوالات قتلگاه / مرحوم مضطر اردبیلی ۹۴
- دستماز آلدی حسین قانيله طاعات ایلدی / مناجات امام حسین^(ع) در قتلگاه / دکتر یوسف معماری اردبیلی ۹۶
- الهی اکبر از تو اصغر از تو / مناجات امام حسین^(ع) در قتلگاه / نیر تبریزی ۹۸
- محبوبم الله لبیک لبیک / مناجات از قول حضرت سیدالشهداء علیه التحیه و الثناء / نیر تبریزی ۱۰۰
- این من از این خنجر شمر لعین / نوحه مناجات امام حسین علیه السلام / جودی خراسانی ۱۰۱
- یارب بوگون انتدیم وفای را / یقیم پیمانیه / زبان حال حضرت سیدالشهداء در قتلگاه / مرحوم حسین آذر ۱۰۲
- خم به ابرو نرسد هرگز از این زخم سر / در شهادت حضرت ابی عبدالحسین علیه السلام / مرحوم فرقانی (محبی) ۱۰۵
- ایتدگی عهده حسین ایتدی وفا ای جبرئیل / زبان حال خطاب ربّ العزّت به امین وحی جبرئیل^(ع) / مرحوم طوری تبریزی ۱۰۷
- یارب دئمیشدیم عشق عالمینده امتحان ویرم و پروژم / مناجات امام حسین^(ع) / مرحوم ذهنی تبریزی ۱۱۰
- گویادی دل ولیک عبارت سنونکیدی / راز و نیاز حضرت سیدالشهداء^(ع) / مرحوم عابد تبریزی ۱۱۱
- قتلگه بزم وصالیمدور منیم / مناجات امام حسین^(ع) در قتلگاه / مرحوم مشکوة تبریزی ۱۱۶
- فصل سیزدهم: روز عاشورا و شهادت امام حسین^(ع) ۱۱۹
- در کربلا امشب محشر نمایان است / نوحه شب عاشورا / مرحوم حقیر خویی ۱۲۱

- ای صبح صادق و امشب / نوحه روز عاشورا / فدایی مازندرانی..... ۱۲۳
- به عدو گفت حسین من ز عطش در تعیم / اتمام حجت امام حسین^(ع) / تضمین
مرحوم منزوی اردبیلی از مرحوم استاد حسینی سعدی زمان..... ۱۲۶
- یا علی دور قبردن گل کریلا صحراسته / نوحه‌ی روز عاشورا / مرحوم شعاع
تبریزی..... ۱۲۸
- رگون ای شیعه لر کرب و بلاده / نوحه روز عاشورا / امیلی کنیز فاطمه... ۱۳۳
- مژگان پیر بر من چکد خون / نوحه شهادت امام حسین^(ع) /..... ۱۳۵
- فدایی مازندرانی..... ۱۳۵
- زینب نمود سوی شهیدان نظاره‌ای / شهادت امام حسین^(ع) / میرزا جهانگیرخان
ناظم‌الملک ضیاءالدین..... ۱۳۷
- غم حسین ندارد شمار / ای / شهادت امام حسین^(ع) / مرحوم مشکوة تبریزی..... ۱۳۹
- قتل حسین کیمی روز اولمادی / شهادت امام حسین^(ع) / مرحوم مشکوة تبریزی..... ۱۴۲
- آن دم بریدم، من از حسین دل / گودال قتلگاه / «شفق» محمدجواد غفورزاده..... ۱۴۳
- قان بحری موجه گلدی طوفاندی یا معجز / زبان حال حضرت زینب^(ص) /
مرحوم پدیده تبریزی..... ۱۴۵
- قاتل دیمه حسین سنان و خدنگیدی / ترجمه‌ی اشعار فارسی مرحوم نیر
تبریزی اعلی الله مقامه / از مرحوم حسینی سعدی زمان تبریزی..... ۱۴۸
- حسین ای زینت دوش پیمبر^(ص) / احوالات قتل گاه زبان حال حضرت زینب در
بالین امام مظلوم / مرحوم حقیر خویی..... ۱۵۰
- جانان یولوندا شوقیله قربان حسیندور / شهادت امام حسین^(ع) / مرحوم دلریش
تبریزی..... ۱۵۲
- آندان دوشنده زینت عرش خدا یره / شهادت حضرت ابی عبدالله الحسین^(ع) /
مرحوم ذهنی تبریزی..... ۱۵۴

- ذوالجناح آستن حسینی یخدی چون لشگریره / شهادت امام حسین^(ع) / مرحوم
طوری تبریزی ۱۵۹
- اهل حقیقت عین بلایه بلی دیر / تنها ماندن امام مظلوم علیه السلام / مرحوم
سیدرضا حسینی سعدی زمان ۱۶۲
- گلون ای شیعه یکسر شور شینه / در مصیبت حضرت سید الثقلین ابا عبدالله
الحسین علیه السلام / مرحوم یوسف شهاب تبریزی ۱۷۴
- آغلار دیر زهرا ای وای حسینیم وای / در مصیبت حضرت سید الشهداء
علیه السلام / مرحوم یوسف شهاب تبریزی ۱۷۶
- دورای وشدن آراهه زینب / زبان حال حضرت حسین^(ع) در قتلگاه به جناب
زینب / مرحوم یوسف شهاب تبریزی ۱۷۸
- عالمده کیم حسین کیم / لک تشنه جانوریوب / شهادت امام حسین^(ع) / مرحوم
عبدالواسع شهیدی زنجانی ۱۸۰
- گل شیعه شور و شینه / نوحه رور عاشورا قیامت برای اهل بیت رسول خدا /
مرحوم صحاف تبریزی ۱۸۲
- بوگونده انس و جان آغلار حسینیه / نوحه رور عاشورا و شهادت امام
حسین^(ع) / مرحوم طوری تبریزی ۱۸۴
- حسینی یخدی آندان لشگر ای وای / شهادت امام حسین^(ع) / مرحوم طوری
تبریزی ۱۸۶
- بوگون عاشورادی کوگدن قان یاغان گوندور بوگون / نوحه ظهر عاشورا /
مرحوم طوری تبریزی ۱۸۹
- ای برادر هر قدر جسمیمده وار جان آغلارام / زبان حال حضرت زینب^(س) /
مرحوم مشکوه تبریزی ۱۹۳
- وادور شکایتیم فلک نیلفامدن / ذکر شهادت حضرت سیدالشهداء^(ع) / شهید
میرزا احمد سهیلی ۱۹۵

- زینبا ناله مکن خواهر! گریه مکن / زبان حال امام حسین^(ع) خطاب به حضرت زینب^(س) / مرحوم واقف سرابی ۱۹۹
- گذر قیلدی خانم زهرا^(س) / احوالات قتلگاه / مرحوم مضطر اردبیلی ۲۰۱
- زینب گوروب حسینی یر اوسته پاره پاره / زبان حال حضرت زینب^(س) / مرحوم دلریش تبریزی ۲۰۳
- شاه شهیده گرچه شهادت / شهادت حضرت سیدالشهداء^(ع) / مرحوم ذهنی تبریزی ۲۰۶
- آج کوزون ای عالمه تاجدار / زبان حال حضرت زینب^(ع) بر سر نعش امام حسین^(ع) / مرحوم لیلی کنیز فاطمه ۲۰۹
- سوختم در قتلگاه تا ته / دریافتم / زبان حال حضرت زینب در قتلگاه / مرحوم فرقانی (محبی) ۲۱۲
- وای نه بی انصافیمش قاتل و نه ایم حسین / زبان حال حضرت زینب / مرحوم ناصر اردبیلی ۲۱۵
- تورکدن چیخماقون ممکن دگول اینجه به / زبان ای اوخ / خطاب امام حسین به تیر سه شعبه / مرحوم سیدحسین کهنمویی ۲۱۷
- منه قرب حییبیمدن گتوردون سن پیام ای اوخ / زبان حال امام مظلوم به تیر مسموم که به قلب نازینش اصابت نمود / مرحوم حسینی سعدی / زمان تبریزی ۲۲۰
- آلمان حرمه دن الده کمان تیریدن / احوالات قتلگاه امام حسین^(ع) / مرحوم مضطر اردبیلی ۲۲۴
- فصل چهاردهم: شهادت عبدالله ابن حسن^(ع) ۲۲۷
- دوشویدی چون یره آتدان جناب وجه الله / احوالات عبدالله بن الحسن^(ع) / بیخودی سرابی ۲۲۹

چون یخدیلاز شاه شهدانی یرہ تشنہ شہادت جناب عبداللہ ابن الحسن
علیہ السلام مرحوم مشکوٰۃ تبریزی..... ۲۳۲

فصل پانزدهم: غارت خیام..... ۲۳۷

ای شمر نامسلمان ال وورما جانمازه/ احوالات غارت/ دلریش تبریزی ۲۳۹
آہ او دمدن حسین امری دوشوب مشکله/ احوالات غارت/ مرحوم شانی
تبریزی..... ۲۴۲

سندہ جبر مقام وار ای ارض کربلا/ خطاب بہ ارض مقدس کربلا و گریز بہ
شہادت و غارت خیام/ مشہدی اصغر ذہنی تبریزی..... ۲۴۷

حسینیم نور بنیم/ ای امام مشرقینیم وای/ غارت خیمہ‌های حسین^(ع)/
تاج الشعرا یحوی اردبیلی..... ۲۵۷

دور ای وطندن جدا حسینیم ذبح دشت منا حسینیم/ نالہی حسین وای زینب/
اثر مرحوم ناطق الشعراء اردبیلی..... ۲۶۰

او ساعتیکہ حسینون آشدی خرگاہی/ غارت خیام/ شانی تبریزی..... ۲۶۲

فصل شانزدهم: احوالات شام غریبان و تنور خولم دفن شہدا..... ۲۶۵

الہی زینب زہرا شعاردن نہ یازیم/ حالات زینب^(ع) در شام غریبان/ مرحوم
انور اردبیلی..... ۲۶۷

ز جورت ای فلک ارض و سما در شیون است امشب/ احوالات شام غریبان
حضرت امام حسین^(ع)/ واقف سرابی..... ۲۶۹

ای پاره پاره نعشی عریان قالان حسین وای/ احوالات شام غریبان/ بیخودی
سرابی..... ۲۷۷

گل زینبہ شام غریباندی حسینیم/ احوالات شام غریبان حضرت امام
حسین^(ع)/ بیخود سرابی..... ۲۷۹

- امشب ز چه رو آه و فغان در ثقلین است / احوالات شام غریبان / مشکوه
تبریزی ۲۸۱
- در کربلا امشب شام غریبان است / نوحه شام غریبان / مرحوم زایر تبریزی ۲۸۳
- مصباح نور جلوه گر اندر تنور بود / احوالات تنور خولی / مرحوم آیت الله
غروی، (منتقر) ۲۸۶
- چون شد محیط دائره‌ی خطه‌ی جنود / مرحوم آیت الله غروی، (منتقر) ۲۸۸
- در جلالت شنبه ام تا بود این چرخ کبود / مرحوم آیت الله غروی (منتقر) ۲۹۰
- ای خفته خاکستر وی زیب بر زهرا / احوالات تنور خولی / مشهدی اصغر آقا
ذهنی تبریزی ۲۹۲
- حسین کول اوسته جسمه ش‌نمادی وار باشوون / زبان حال حضرت زهرا
علیها سلام در تنور به سر آمد / مرحوم انور اردبیلی ۲۹۵
- ای کشور امکانون دارنده دیه شهادت / مرحوم عاصم زنجانی ۲۹۸
- کربلا ده سجاد گرچه دفن ایدوب جسمه ده جانی / دفن شهداء کربلا / مرحوم
پدیده تبریزی ۳۰۱

مقدمه استاد حاج داود علیزاده

السلام علیکم یا اهل بیت النبوه

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ»

(سوره حج، آیه ۳۱)

و هر کس شعائر دین را محترم بشمارد صفتی است که در دل قلوب اهل تقواست.

پاسداری از شخصیت و مقام و منزلت حضرت پیامبر عظیم الشان اسلام (ص) و همچنین اهل بیت (ع) توجه به رجب ابراز محبت به این بزرگواران را بدیهی می نماید. یکی از مظاهر ابراز علاقه و ردت به اهل بیت (ع) توجه به مصائب ایشان و تعزیت و برپایی شعائر آنان و ترویج و نشر ادبیات رثایی کربلاست. از همین رهگذر عنایت به صحت وقایع مرتبط با مصائب و پرهیز از تحریف مسائل غیر قابل اثبات نیز امری ملازم با این ابراز محبت و علاقه است که بر عزیزان اهل تأمل و انصاف پوشیده نیست.

حال گرچه هر نوشته ای پنجره ای است به درون قلب نویسنده، و دره ای به نهفته ها همه با هم متفاوت و متمایزند. بنابراین سخن گفتن از حماسه همیشه جاوید و شکوهمند عاشورا و ایثارها و نثارهای حضرت سیدالشهدا (ع) و یاران او شگفت و شگرف موضوعی است که قلم با همه توانش از بیان آن ناتوان است. هرچه در وصف کربلا و حماسه آفرینانش نوشته و سروده شود تا قیام قیامت تمام نخواهد شد و این اثر هم نمونه ای کوچک از دریای عشق

و محبت شاعران ایرانی و علی‌الخصوص آذری است که به آستان اهل بیت^(ع) تقدیم شده است.

فرصتی مناسب است تا یادی از یکی از نغمه‌سرایان با اخلاص حضرت سیدالشهداء علیه‌السلام شود، استاد «انور» علیه‌الرحمه ابرمرد مدح و مرثیه، تراوشات فکری حاج انور که غالباً در قالب شعر توأم با اخلاقیات، پندیات، نایب و مصائب اهل بیت منطبق با مقاتل معتبر بوده است. از ویژگی‌های این شاعر آرمی ده‌گیری^(۱) از نیازمندان جامعه در خفا بود که بیشتر این عمل پسندیده پس از انحلالش معلوم گردید؛ «اخلاص»، «تواضع»، «فصیح و روان بودن قلمش»، «علاقه خاص» و «وافر نسبت به اربایش امام حسین^(ع) بود. خاطره‌ای از دوران تدریس اشعار استاد دارم محرم بود و شب‌های دهه اول و شب اعیان^(۲) می و اشعار «یتیم» استاد، بنده به ساحت مقدس حضرت رقیه^(ع) بوس کردم و آن شب شعر «یتیم» را با نیت خاص اجرا کردم. الحمدلله به برکت حضرت در امتحان موفق و اجرای آن شعر هم یکی از ماندگارترین آثار بنده شد. شاعران متعددی از استاد «انور» اجرا شده است از جمله شهامت حضرت زینب^(ع) سلام^(۳) علیه که آن هم از شاهکارهای ایشان است. در هر حال همین بس که بعد از وفات هنوز نام و آثار او زنده و جاوید است.

بعد از وفات تربت ما در زمین مجو

در سینه‌های مردم عارف مزار ما

ذاکرالحسین داود علیزاده

۷ ذیحجه ۱۴۳۶-۱۳۹۴/۶/۳۰

الحمد لله رب العالمين والصلوات والسلام على خير خلقه و اشرف
 بريته محمد وآله الطيبين الطاهرين المعصومين
 السلام عليك يا أبا عبدالله الحسين عليه السلام

اشاره

در سگفتار جلد اول پیشینه موضوع کتاب و اسباب تألیف نوشته شده است، از این رو تکرار آن لازم نبود. این مجموعه «حسینیم وای حسینیم» گزیده مدایح و مراثی شامل ششصد و هشتاد و پنج ساله نگارنده در مأنست و خوشه چینی از نگارار ادبیات مرثیه است، از حسن اتفاق در بیست و پنج فصل هم فراهم آمد، که شامل بیست و ده قطعه شعر در قالب‌های مختلف اعم از قطعه، قصیده، غزل، ترکیب‌بند، رباعی، مسمط و مثنوی از شصت و شش شاعر مرثیه‌سرای ایرانی است.

جلد اول که عنوان فرعی آن «از مدینه تا کربلا» است، فصول اول تا دهم را دربر گرفته شامل گزیده مدایح و مراثی مربوط به حضرت رسول اکرم (ص)، حضرت امیرالمؤمنین (ع)، حضرت زهرا (سلام الله علیها)، امام حسین (ع)، شروع ماه محرم، احوالات حضرت قاسم ابن حسن (ع)، احوالات حضرت علی اکبر (ع)، احوالات حضرت عباس (ع) و احوالات حضرت علی اصغر (ع) شده است.

جلد دوم با عنوان «در کربلا» شامل فصول دهم تا شانزدهم کتاب است و در آن اشعار و مراثی مربوط به قیام امام حسین (ع)، احوالات وداع امام حسین (ع)، مناجات امام‌العارفین در قتلگاه و شهادت امام حسین (ع)، شهادت

عبدالله ابن الحسن (ع)، غارت خیام اهل بیت (ع)، احوالات شام غریبان و تنور خولی و دفن شهدا درج شده است.

جلد سوم کتاب «حسینیم وای حسینیم» عنوان «از کربلا تا مدینه» نام گرفته است که فصل هفدهم تا بیست و پنجم را در خود جای داده است: احوالات کوچ از کربلا و ورود به کوفه، احوالات دیر راهب، احوالات راه شام و مجلس یزید، احوالات حضرت رقیه بنت الحسین (ع)، احوالات اربعین، احوالات حضرت زینب سلام الله علیها، بازگشت اهل بیت به مدینه منوره و زیارت ناحیه مقدسه و قیامت نامه در این جلد درج شده است. فصل پایانی به مدایح و سرائی مربوط به نام نامی ولیعصر ارواحنا فدا، منتقم خون به ناحق ریخته کربلایان تاریخ ریز گشته و کتاب را به سرانجام آورده است. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید یاد اسم میهنان مظلومانه جان باخته در منا را هم گرامی می داریم.

ملت من دین

کربلایی رحیم نیکبخت

روز عید قربان دهم ذیحجه ۱۴۲۱

mirkohy.nikbakht@gmail.com